

ה פ ו ר צ י ם

שיקול, כל תנועה שעושה המ"מ החדש — מספרים לאנשיו המנוסים „עם מי יש להם עסק". הוא חש בכך, כמובן, ותחושת הגאווה המפעמת אותו לאחר בגרו את הקורס, גמהלת בחרדה שמא לא יעמוד במבחן — ואף ברגש־נחיתות מסוים, על אשר חסר־נסיון הנו.

המצב הנו מן העדינים, ויש בו כדי לתבוע מכל הנוגעים בדבר שיגלו את מיטב הטקט וההתחשבות־בזולת. ביחוד נדרשים לגלות תכונות אלו המ"מ החדש עצמו — והסמל הותיק, שהמתיחות הרבה ביותר הנה זו הנוצרת ביניהם: ואשר ביחסיהם ההדדיים תלוי לעתים גורלה של המחלקה כולה. כאשר הסמל מבין כי אין טעם להאבק על „זכות הבכורה" שלו לפקד על המחלקה — ומוטב, למען טובת הכלל, להקל על כניסתו של המ"מ החדש ל„מסלול" ולהחלישה — בא הכל על מקומו בשלום; וכעבור פרק־זמן מסוים בשרות־שדה רוכש הקצין לעצמו את תורת־השדה — והוא ממזגה עם התורה שהורבצה בו בקורס. עתה מסוגל הוא אף ללמד דבר או שנים גם את הותיקים עצמם.

הסרט „הפורצים", שהוצג בארץ השנה בחודשי החורף והאביב, מטפל בבעיה זו, על רקע קרבות־הפלישה לנורמנדיה, והוא פותר אותה בדרך שצוינה לעיל. כבדרך־אגב, ניתן להיאמר על סרט זה שהנו עולה על חברי־הסרטים בני סוגו ומינו, בהנזרותו מן ה„בימתי" וה„קולנעי", ובבחרו תחת זה בהזדהות תיאורית עם מציאות־הקרב. הוא מעלה, נוסף על החזיונות שצוינו כאן, אף כמה בעיות־שדה־קרב נוספות: — עייפות־הקרב, גבורה ופחד, נצירת חיי־אדם לעומת הדבקות במטרה, ועוד. כמור כן מראה הסרט בהצלחה רבה קטעי לחימה, באותו נוף מיוחד־במינו, חצוי השורות הארוכות של ה„גדרות החיות" של נורמנדיה, אשר היה אופייני לרוב הקרבות בשלב נסיונות הפריצה מתוך פאת־הדרומית של „ראש־הגשר" הנורמנדי — ובמיוחד גם לאותה מערכת־הכרעה שנתרחשה בסוף יולי 1944, בסביבות העיירה סן־לור, ושהיא־היא המשמשת רקע ומסגרת לסרט. „משקיף"

כאשר עומד החייל מול אש האויב מתעוררות בקרבו ופועלות על הכרתו תחושות רבות, שמקורן במזגו, באופיו, בעברו, במצבו הגופני ובטיב חינוכי האזרחי והצבאי. ברגע־מבחן זה, אשר אין כמוהו לחשוף את כל משקעיו הנפשיים ותסביכיו הנסתרים של האדם, מכתוב לו „סיכומו" של שפעת־תחושות זה את מעשיו, ומאלצו להסתער קדימה — או להמלט אחורה; מאפשר לו לחשב את מעשיו בצל־לית־דעת — או גורם לאיבוד עשתונותיו.

דבר זה אמנם נהיר וידוע, למשל, לאלה הממיינים מוע־מדים לקורסים ולמקצועות השונים בצבא; וכל שכן ידוע הנו לבוחני המועמדים לקורסים־לקצינים, המעבירים את המועמדים דרך מספר רב של מבחנים־מסוננים ומבררים מתוכם את אנשי ה„עידית", אשר לפי הניתונים יש לצפות כי תהלוך את הדרישות הכרוכות בניהוג אנשים בשדה הקרב. אותה „עידית" עוברת לאחר מכן את כור־ההיתוך של הקורס עצמו, ה„סיגים" האחרונים מתפרצים מעליה (כך, על כל פנים, צריך שיהיה), ובסופו של דבר הרינו מקבלים את המוצר־השלם, — בוגר קורס קצינים המוכן — מבחינה נפשית, השכלתית וגופנית, — ליטול מחלקה ולנהוג אותה בשדה־הקרב.

אך אם בתקופת־מלחמה עסקינו, ונשלח הוא אל מחלקה ביחידה־לוחמת, מחלקה אשר משק־יה ואנשיה רכשו לעצמם נסיון־קרב לפני מפקדם מקרוב־בא, הרי שית־רחש הבלתי־נמנע: — התנגשות בין הלמדנות של הקצין — והנסיון של אנשיו ומפקדי־המשנה שלו; ומעל לכולם — הנסיון של הסמל־המחלקתי שלו, המסוגל בעצם למלא ביתר הצלחה ממנו את מקומו של מפקד־המחלקה החדש — דבר, הנהיר לו גופא ולאנשי־המחלקה כאחד.

תחילה, אמנם, נהנה הקצין החדש מן הספק. הסמל יאנשי המחלקה עוקבים אחריו בעינים בוחנות. כמעט זה, — אם כי מנקודת־מבטם הם, האחרת והשונה — עושים, כמובן, גם מפקד הפלוגה ומפקד הגדוד. כל החלטה, כל

• עם רשמי הסרט „ההבקעה" —

